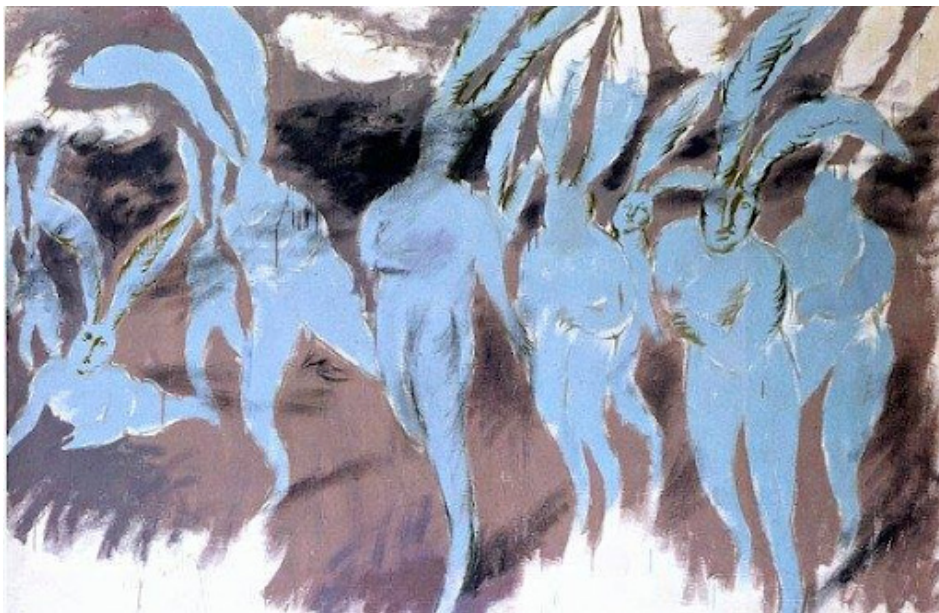

ОЛЕГ ГОЛОСІЙ:

ПРИСКОРЕННЯ 9,8 М/С

Сьогодні час змушує нас жити в більш інтенсивному темпі, ніж це було навіть десятиліття тому. На кінець 1980 — початок 1990-х років динаміка життя тільки починає набирати обертів, і процеси прискорення часу спершу зачіпають коло осіб, які прагнуть встигати за ритмом, в якому живе культура. Цей період позначений особливими зрушеннями, зокрема, на художній сцені з'являються митці, чия діяльність співвідноситься із поняттям сучасного мистецтва і тими процесами, що відбуваються у світі. З одного боку, невдоволення існуючою системою, з іншого — зростання швидкості комунікацій та формування нового бачення спричиняють появу в мистецькому середовищі вільнодумного покоління. Так на зламі епох виникає ціла плеяда художників, відомих як «нова хвиля» українського мистецтва.

*Психологічна атака
блакитних кроликів.
1990 р.*

Контроль та цензура, що панували за радянського устрою, обмежували доступ до літератури, і відповідно гальмували розвиток. В той же час, потяг до іншого, забороненого, просочення нової інформації дозволяє художникам прискорити свій темп життя, вбудуватися в динамічний потік і відкрити шлях до розвитку. Саме за таким принципом незаангажованого художнього мислення сформувалось коло однодумців, що пізніше стали учасниками київських сквотів, зокрема «Паризької комуни». Серед них яскравою фігурою є Олег Голосій — художник, чий мистецький шлях часто порівнюють з космічною швидкістю комети. Лише 6 років активної творчої діяльності, що пройшли в контексті нового руху, надзвичайна продуктивність, спонтанність та трагічна смерть у молодому віці створюють враження, що він жив наввипередки з часом. Його роботи нагадують нестримний порив художньої свідомості та надають відчуття свободи.

ПРИСКОРЕННЯ ПІД ДІЄЮ ЗОВНІШНІХ ВПЛИВІВ

Валерія Трубіна, художниця «Паризької комуни» та дружина Олега Голосія, визначає невідповідність їх зустрічі і взагалі присутності в тому просторово-часовому континуумі, в якому вони опинились. Діти шістдесятих, вони відчували вплив відлиги та передчували крах системи. Тому коли шлюзи залізної завіси привідкрилися, вони не втрачали нагоди скористатися можливістю увібрати в себе якнайбільше нової інформації. Література, яка просочувалася в мистецьке середовище, ставала поживою для розуму та нової діяльності. Східна поезія, Конфуцій, Лао Цзи, перші переклади Кортасара, Маркеса та інших представників західної філософської думки ставали предметом обговорення в колі однодумців.

*Потрійний
автопортрет.
1991 р.*

Бунтарський настрій та втома від академічного мистецтва, що вже не давала енергії, сприяли тому, що художники прагнули пізнавати культуру андеграунду. Всі знали, куди податися, щоб знайти віддушину: ще з років навчання в Дніпропетровському художньому училищі, Голосій часто їздив на пошуки того, що уособлювало істинний шлях вільного мистецтва. Інтенсивний обмін ідеями безумовно мав вагомий вплив на художню практику Олега Голосія. Він використовував багато прийомів, які підгледів і перейняв у інших художників. Всі навчалися та рівнялись один на одного, спостерігали за творчою діяльністю спочатку під час екзаменів в художньому інституті, потім у майстернях в сквотах на вулицях Леніна та Паризької комуни.

ВНУТРІШНІЙ ЗАРЯД ГОЛОСІЯ

«Сказати, що Олег був незвичайною людиною — не сказати нічого. Це була екстраординарна особистість.. Йому була властива спонтанність, одночасне перебування в спокої і в бентежному русі. Для нього була звичною ситуація проходити повз вокзальних кас і сісти на потяг в будь-якому напрямку», — згадує Валерія Трубіна. Свої взаємовідносини з Голосієм вона порівнює з космічним явищем, де в їхній бінарній системі Олег був зіркою, що оберталась з більшою швидкістю, а його внутрішній енергетичний потік був значно інтенсивнішим, ніж у всіх з їхнього оточення.

*Патетична ангеліада.
1988 р.*

Олександр Соловйов — куратор і в той час мистецтвознавець по роботі з молоддю — називає Олега Голосія художником ночі. Як свідок всіх подій на Паркомуні, він згадує, що Олег міг створити декілька полотен за ніч, слідував за імпульсом та мав внутрішню потребу писати. В результаті живописного потоку художник створював «фабрику мрій», і як останній романтик, повертав у живопис емоції.

Трансавангардний нон-фінітизм у мистецтві Голосія, експресивність, бажання творити нон-стоп лише додають відчуття шалених швидкостей. Постфактум припускають, що незавершені роботи, нашвидкоруч зроблені скетчі та імпульсивні картини, в яких вбачається прагнення схопити все і відразу — наче передчуття художника встигнути більше за короткий проміжок часу. Але можливо, це також вплив періоду, коли роботи більше не потребують досконалості, а отже можуть бути закінченими в будь-який момент.

Вибухова хвиля жовтої кімнати. 1990 р.

ЗАКОН ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕНЕРГІЇ

За життя Олег Голосій мав великі виставки, одна з яких — «Самостійне мистецтво» в ЦДХ у 1991 році. Куратор Олег Кулик звернувся до незвичного способу експонування, за якого полотна безперервно рухались в просторі. Динамічність — це те, що притаманне його особистості, і саме в такому стані його картини повинні існувати. Продуктивність Голосія підкреслив і Кристоф Відеман — куратор резиденції українських митців у Мюнхені («Помтанастезія. Діалог із Києвом», грудень 1992 р.). Більшість часу чотиримісячної резиденції Олег провів спостерігаючи та насичуючись враженнями, і лише за кілька тижнів створив десятки робіт. Відеман змусив картини левітувати у просторі, акцентуючи увагу на швидкості їх створення.

Олег Голосій експериментував зі стилями, але його вектор руху лишався незмінним. Навіть розуміючи, що нові медіа заповняють світ мистецтва, Голосій залишається вірним живопису до кінця. «Можливо, через секунду, це вже буде весело», — коментує Голосій «смерть» живопису.

*Шість слоників.
1991 р.*

Весь життєвий та творчий шлях митця — це рух на великій швидкості, але це не погоня за славою чи грошима. Його казки, тексти та нотатки привідкривають завісу справжнього Голосія, і зазирнувши у потаємне, можна побачити, що він знаходиться у постійному пошуці сенсу та свого місця в світі. Його близькі згадують, що він був дуже доброю і відкритою людиною, без жодних «задніх» думок. «Він був найбільш вільним з усіх нас.. Ми з Гнилицьким були такими декадентами, а він був простий хлопець, “Сергій Єсенін”» (з інтерв'ю Валерії Трубіної).

В житті художника надто багато таїнства, так само як і в його образах, які ми не здатні повністю осягнути. Час, в якому жив Олег Голосій, та його прагнення виходити за межі буденного впливали на ритм його життя. Відкриття нових горизонтів допомогло зробити кожен момент коротшим, проте більш насиченим. Це вилилось у стрімкому розвитку і виплеску неймовірної енергії.

Для того щоб злетіти, повинні існувати сили, що спрямують імпульс у відповідному напрямку. Є внутрішній заряд, що постійно стимулює до руху, є зовнішні впливи, що допомагають долати спротив та зберігати швидкість. Однак на певному етапі досягається точка неповернення. Прискорення не зникає, але воно вже формується під впливом іншої сили — сили тяжіння. Вільне падіння. Кінець руху. Проте енергія не з'явився нізвідки, і нікуди не зникає, і саме мистецтво дозволяє відчувати її поза часом.